

Vanha Tuomas

N:o 1/1994

Vanhan Rautalammin Korhojen sukuseura ry

Wanha Tuomas

Julkaisija:

Osoite:

Väliaikainen toimituskunta:

Kannen suunnittelu ja tekstitoimitus:

Painotyö:

**Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry
Tienhaara, 72300 Vesanto**

**Hannu Korhonen Orimattilasta, Ritva Tikkanen
Siilinjärveltä ja Ulla Korhonen Kurkimäestä**

**Hannu Korhonen
HR-Lomakepaino, Orimattila**

Hyvä sukulainen

Laukaan sukokokouksesta alkaneen kolmevuotisen toimintakauden toinen vuosi on jo kulumassa. Toivon sen jatkuvan menestyksellisenä ja tuovan myös vireyttä sukuseuramme toimintaan. Sukuneuvosto on kokoontunut vuosittain suunnittelemaan lähiajan toimintaa ja vireillä olevia tavoitteita.

Merkittäväksi on muodostunut tiedotuslehti Vanhan Tuomaan toimittaminen ja postittaminen lukijoilleen. Lehden edelleen kehittäminen vaatii kuitenkin onnistuakseen meidän jokaisen osallistumisen kirjoittajina ja avustajina yhteiseen hankkeeseen. Lyhyet kirjoitukset suvun jäseniin liittyvistä tapahtumista ja kaskuista ym. ovat tervetulleita seuraaviin numeroihin.

Korhosia on lähtenyt aikojen kuluessa Rautalammin tytäripitäjistä eri puolille Suomea. Joillekin seuduille suku on juurtunut tavallista tiukemmin ja muodostanut laajempia sukuyhteisöjä. Vanha Tuomas ottaisi mielellään palstoilleen tietoa tällaisten yhteisöjen synnystä ja elämästä.

Myöskin aina ajankohtainen sukututkimus, joka kuuluu jokaisen sukuseuran perustehtäviin, odottaa toimenpiteitämme. Tavoitteena

on jokaisen suvun jäsenen kokoama selvitys omasta lähisuvustaan. Siten muodostuu tarvittava aineisto laajempaa sukukirjaa varten. Ne auttavat lisäksi vastaamaan jäsenten esittämiin sukuselvityspyyntöihin.

Vauhdittaakseen asiaa, on sukuneuvosto päättänyt palkita stipendillä parhaan sukuselvityksen. Selvitykset pyydämme lähettämään vuoden loppuun mennessä sukuneuvostolle, jolta myös saa tarvittaessa neuvoja joko puhelimitse tai kirjeitse. Sukuseura odottaa kilpaan runsasta osallistumista.

Tuleva vuosi on jo seuramme sukokokousvuosi. Se järjestetään Konnevedellä, mikä jo ennakotietona kerrotaan. Kokouksesta ilmoitetaan yksityiskohtaisemmin lehtemme seuraavassa numerossa, joka ilmestyy noin vuoden kuluttua. Paikallinen järjestelytoimikunta järjestäytyy kevään kuluessa. Välitämme kokouksen järjestäjille jäsenten toivomuksia ja ehdotuksia.

Sukuterveisin

Hannes Korhonen

Kansanrunoilija Paavo Korhonen

Hannes Korhonen

Vanhan Rautalammin kuudesta huomattavasta kansanrunoilijasta oli ajallisesti vanhin ja kuuluisin Paavo Korhonen, kansanrunoilijana tunnettu Vihta-Paavo.

Paavo Korhonen syntyi nykyisen Vesannon kunnan Sonkarinkylän Ukkolan talossa 21.5. 1775. On merkittävää että samaan aikaan ensimmäinen suomenkielinen sanomalehti julkaisi näytenumeronsa. Hän oli ensimmäisiä rahvaanrunoilijoitamme.

Paavon vanhemmat, isä Matti Korhonen ja äiti Anna Pulkitar (Pulkkinen), rakensivat uudistalon Sonkarijärven kaakkoispuolelle. Talo sai nimensä lähellä sijaitsevan pienen Vihtajärven mukaan. Talo tunnetaan nykyisin Järvelän nimellä.

Jo lapsuusiästä alkaen Paavon opinhalun kerrotaan olleen niin voimakkaan että se herätti seurakunnan pappienkin huomiota: lukemaan ja kirjoittamaan oli opittava opetuksen puuttumisestakin huolimatta. He opastivat Paavoja kirjoituksen vaikeaan taitoon lahjoittamalla hänelle kirjoituskaavion, jonka antamien esimerkkien mukaan hän piirusteli kirjaimia.

"Hiilellä piirsi hän kesäisin kaikki seinät ja koivujen kyljet niin korkealle kuin yletti täyteen kuvioita, joiden piti esittää Aapisen

parhaan mallin mukaan kirjaimia ja talvella hänellä oli suksisauva tai muu keppi kynänä ja hanki vielä laajempaa kirjoituspöytänä", kertoo Elias Lönnrot. Paavo on kertonut että Rautalammin silloinen kirkkoherra "löysi luonnon luoman lahjan" ja että hän opasti nuoren Paavon valistuksen pariin.

Kun Paavo kävi rippikoulunsa, sai hän parhaat arvostelut sisäluvusta ja Katekismuksen taidosta. Siihen silloisen maalaispojan koulunkäynti päättyikin, mutta moniko osasi lukea ja kirjoittaa? Taito oli harvinainen ja lisäksi peräänantamattoman työn tulos. Myöhemmin hän opetti puolestaan naapuriensa lapsia lukemaan.

Vihtajärvi — Paavon kotitalo, jonka mukaan hän sai tunnetun lisän nimeensä — sijaitsee pienen Vihtajärven rannalla, josta laskee joki Sonkarijärveen. Sen asuinrakennuksessa oli ajan rakennustavan mukaisesti kaksi isoa tupaa, joiden välissä oli eteinen. Pihamaan toisella puolella oli navettarakennus sikopahnoineen ja lampoloinen.

Eteisen ovelta katsottuna vasemmalla tallirakennus jonka seinähirteen oli kaiverrettu vuosiluku 1795. Oikealla luhtiaitta joka oli

rakennettu v. 1797. Lisäksi muut talossa tarvittavat rakennukset. Nuottakodit Vihtajärven ja Sonkarin rannoilla Paavon kalastusväli-

neille. Se oli runoilijan elämännäyttämönä josta hän katseli ympäristöään ja muodosti maailmankuvansa.

Kuva: Vihta-Paavon kotitalon Järvelän vanhan päärakennuksen pienoismalli, jonka on rakennellut monista taidokkaista puuesineistään tunnetuksi tullut Veikko Korhonen (k. 1.3.1994) Vihta-Paavon jälkeläinen viidennessä sukupolvessa.

Ajassa liikkui Paavo kiinnostavia asioita joista Turun Viikkosanomat kirjoitti kansan omalla kielellä. Heräävä kansallisuusaate ja erikoisesti kysymys suomen kielen asemasta vaativat henkilökohtaista asennoitumista. Valistusaatteisiin Paavo tutustui Jaakko Juteinin kirjoitusten välityksellä. Niiden keskeisiin aatteisiin hän palaa usein valistusrunoissaan osoittaen huonot tavat ja opettaen miten tulisi elää.

Oppimattomuus oli yleistä eikä sanoma

mennyt helposti perille. Siksi oli joskus käytettävä purevaakin satiiria. Keskeisin aihe Paavo Korhosen runoissa on kuitenkin talonpojan elämä eri vivahteissaan sen arkisista askareista aina ylevimpiin uskonnollisiin ja sivistyskaipuisiin mietteisiin asti. Aatra on se, joka elättää eikä kynä. Selkä käy kipeäksi ja koukistuu, mutta Jumala siunaa jokaisen jokaisen rehellisen työn.

Kun Paavon runoilijantaidot tulivat tunnetuiksi, pyydettiin häntä häihin, talkoisiin ja

muihin tilaisuuksiin esittämään runojaan. Siellä vilkkaassa seurassa ja tanssin rytmissä syntyivät hänen monet improvisoidut runonsa. Suurin osa niistä on jäänyt tallentamatta, eikä hän niitä myöhemmin muistanut eikä muistellut.

Marraskuun ensimmäisenä — köyripäivänä — vuonna 1840 Paavo läksi saamaan kansanparantajalta apua sairauteensa. Se oli hänen viimeinen venematkansa. Vasta kahdeksantena päivänä löysi Risto-veli hänet kuolleen veneestään läheltä kotilammelle johtavan joen suuta.

"Rakastettu Rautalampi" hautasi hiljaisesti maineikkaan runoilijansa. Hänen haudalleen Rautalammin kirkkomaalle keräysvaroin pystytetty muistokivi paljastettiin 21.6.1873.

Se tietous, mikä Paavo Korhosen elämästä kirjallisuudesta ja arkistolähteistä löytyy, piirtää hänestä korostetusti myönteisen ihmisen kuvan, vastakohdan pilkkarunojen ja kaskujen teräväkieliselle runoilijalle. Tämä ristiriita lienee ollut hänen oman elämänsäkin tragiikka: hän ei ollut oppositiomies ja kuitenkin joutui usein kärjistämään monia aikansa epäkohtia. Sanoissaan hän oli usein epäsosiaalinen, teoissaan rakentava.

Vihta-Paavon tytär Anna-Reetta Korhonen, jonka kuolemasta tuli 1.10.1993 kuluneeksi sata vuotta, jatkoi isänsä runotyötä. Hän otti runoillaan osaa sukulaistensa ja kotikyläläistensä kokemuksiin, jopa ajankohtaistapahtumiinkin. Vesannon Kotiseutuyhdistys pystytti hänelle muistokiven vanhalle hautausmaalle 4.8.1968.

Tyylikkäitä kuoria ja kirjepapereita

A4-arkki, puoli- ja kokoarkin kuoret
kaikki markan kappale
sukuseuran nimi ja sama kuvio kuin viirissä

Sukuseuran viiri

kuvio kuten kansikuvassa
hinta 100 markkaa

Puh. 971-648826 tai os. Tienhaara, 72330 Tiitilänkylä

Paval Korhosen elämä runo

Paavo Korhonen

Syli lapsi syntyi silloin
aivan itkulla isolla
Kelin kehnomman kohalla
aivan aprillin ajalla
että olin ensimmäinen
nuoren vaimon vanhin poika
Korjattu kovin hyvästi
aivan hellän huolen kansa
Tuli tuosta tuuti poika
Tekojansa aivan terve
Vaan kuin se vanha rupuli
Käymä tuolista käsitti
otti kiini kiivahasti
sitoi silmäni kovasti
Koko kolmet vuorokautta
silloin jo isäni itki
äiti äänessä pärisi
Kaikki kahtojat sanovat
nyt saitten sokijan poian
ite se iso Jumala
Siitä permestä pelasti
näkemähän näitä maita
ainovasti arvet antoi
muisto merkiksi minullen
nousin kohta konttamasta
Kahen jalan kulkemahan
Tulin aina tuonemmaksi
isä ensin iitä neuvoi
äiti sitte ään opetti

annettiinpa apis kirja
Käsky käyvä kingerillä
Kuin se rohkija Rokierus
Kohteli ensin kovasti
Wiisasi sitten visusti
Tavausta tarkemmasti
Toiste tuli toinen pappi
Rohjuksen rovastin poika
itekin iso Rovasti
Jonga keisari korotti
kuulusallen kunnijallen
Täyvellisen tähden kansan
ystäväksensä ylensi
Kuhtui puhe kumppaliksi
minun miehen kelvottoman
Käski käyvä kammarissa
Joka kerta kirkko tiellä
paljon puhui pappilassa
kyseli kylän välillä
asioita aivan paljo
löysi luonnon luoman lahjan
onnen lahjan oivallisen
viisasi visusti tiellen
opin pohjahan ojensi
nyt on lähtö leänin piällen
mingä miehuuten iällen
aika miehen askelille
olen kaikissa tiloissa
missä muka muutkin miehet

Tulin kaikille tutuksi
 Peäsin pöytä ystäväksi
 kulin kuhtu vierahina
 kulin kuhtu vierahina
 Pijan kaikissa pijoissa
 engä häitä häirintännä
 engä pilanna pitoja
Lienen tuolla liijan ryypyn
 opin soanna onnettoman
 Tullessa tällen turullen
 ennätti epä jumala
 kokonansa kolmipäinen
Panna peällen palveluksen
 lihan himon hillimätön
 siihen vielä silmän pyyntö
 ehkän elämän koreus
Annit aina ilmi annoin
 riiat piilossa pitelin.
 viipyi vielä vanhanakin
 anomata armolahjat
 pyhät lahjat pyytämätä

Jopa luulin luonnon silloin

— — —

kuin ma pojin poikki luuta
 kokonansa kolmet kuuta
Vielä virkosin takasin
 jupeli juhlalla paraiksi
 jonga rustasin runoja
 siitä sitten aejam peällen
 ilmaantui isompi into
Ruveta runon tekohon
 Siihen on tullut monta muuta
 hyvempätä huonompata
 kyllen kesken kyllästynnä
 tauonna talon pijosta
 engä työssä tylsä ollut
 että olen hyvin elännä
Ruuvassa rehellisessä
 varsin paraassa varassa
 en ou pännällä elännä
 paperille paljon soanna
 Parta vero on vetännä.

Kysely

Olga Maria Niittynen, os. Korhonen esitti oman runonsa sukuseuramme perustavassa kokouksessa
 Vesannon Ukkolassa kesällä 1952. Runoa ei ole sukuseuran arkistossa. Jos Sinulla on runo tallessa
 tai tiedät, mistä sen voisi löytää, ilmoita sukuneuvostolle, puh. 971-648826 tai os. Tienhaara, 72330
 Tiitilänkylä.

Muistelmia Rautalammilta

Koulusivistys oli viime vuosisadan lopussa hyvinkin vaatimatonta. Isäni Emil Korhonen ja sedät Aukusti sekä Taavetti Korhonen eivät olleet käyneet muuta koulua kuin Rokkalan ukon pyhäkoulun.

Rokkalan ukko, Adam Heimonen, oli ollut hyvin jämpä opettaja. Hänen poikansa August Heimonen ja kaikki sen seudun nuoret olivat mukana pyhäkoulussa. Se koulu olikin hyvin tehokas.

Aukusti Korhonen oli koko miehuutensa ajan metsäyhtiön työnjohtajana ja piiriesimies Kalle Hämäläinen olikin todennut, että Aukustin tilit olivat aina selvät. Emil Korhonen tunnettiin hyvin eläinvakuutusasiamiehenä ja hän hoiteli muitakin vakuutusasioita maanviljelyksensä ohessa.

Taavetti Korhonen, samaten maanviljelijä, valittiin kunnanvaltuustoon 1925 ja 1930. Hän oli mukana muissakin Rautalammin kunnan

asioissa edustaen puolueena sosiaalidemokraatteja. August Heimonen edusti maalaisliittoa.

Aina tärkeiden kokousten edellä August kirkolta tullessaan käväisi Korhosilla Taavetin kanssa saunomassa. Toisinaan Taavetti valjasti hevosen, jolla kunnanisät ajelivat Rokkalaan kylpemään ja päättämään tärkeistä asioista kokouksen merkeissä. Demokratia pelasi hyvin ja asiat hoituivat, olivathan he jo lapsuudestaan saakka pyhäkoulukavereita.

Myöhemmin Taavetti Korhonen suoritti kansakoulun tutkinnon tenttimällä kunnan asioiden hoitamisen yhteydessä. Hän myös ajoi ihmisten asioita käräjillä menestyksellä, vaikka vastassa oli hyvinkin oppinutta väkeä, tuomareitakin. Tämänäyttävyydestä sivistyslähtökohdista asiat ennen hoituivat, kun oli hyvää tahtoa.

Aarne Korhonen

Tieto kirjoittajasta

Edellisessä numerossa julkaisimme runon nimeltä "Tuokiokuva talvisodasta" ilman tekijän nimeä, koska tekijän nimeä ei ollut tullut runojen mukana sukuseuran arkistoon. Salme Moilanen Joensuusta kirjoittaa, että tekijä on hänen sisarensa Elli Annikki Heinonen. Mainittu runo ja muitakin hänen runojaan on julkaistu Karjala-lehdessä aikaisemmin. Sisarusten vanhemmat ovat muuttaneet Rautalammin Kerkonkoskelta jo vuonna 1928. Sisarukset ovat käyneet koulunsa Viipurissa. Näin maailma meitä Korhosia kuljettele.

SUKURISTEILY SAIMAALLA

Kesällä 1952 kääntyi pihaamme kaksi pyöräilevää neitosta. Pian selvisi, että he olivat taittaneet pitkän matkan Puumalasta Vesannolle nähdäkseen isoisänsä synnyinseudun ja tavatakseen sukulaisia, joita eivät aikaisemmin olleet nähneet.

Tyttöjen isoisä oli entisen Huttulan talon sukujuurta, Hanhilahdessa v. 1876 syntynyt Otto Korhonen isoisäni veli. Kun Huttulan väki joutui luopumaan perintömaistaan, suurperhe hajosi ja Oton isä kuoli, lähti silloin 14-vuotias poika maailmalle. Muistitiedon mukaan hänen lähtönsä oli äkillinen ja yllättävä, jota sitten parin sukupolven ajan muisteltiin.

Aluksi hänen tiedetään asuneen sisarensa luona Savonlinnassa, josta hän muutti Kallista lahteen ja sitten Viljakansaareen. Monien vaiheiden kautta hän päätyi Puumalan Lieviskään, jonne perusti kotinsa, samanlaiselle rantarinteelle kuin hänen synnyinkotinsa oli ollut. Paikka sai nimen Korhosenmäki.

Synnyinseudullaan hän ei lähtönsä jälkeen käynyt kertaakaan. Entisajan maaseudulla ei matkailu liioin ollut tapanakaan. Vuosisadan alussa sukulaisille saapunut valokuva esitti määrätietoisien näköistä miestä, hänen vaimoaan ja pikku poikaansa. Pyöräilevät tytöt olivat tämän pojan kuusilapsisesta perheestä.

Vuosisadan ehtiessä lopuilleen on perheyh-

teisö laajentunut jo neljänteen polveen. Lähes kaikki perheet ovat pysytelleet kotiseuduillaan Sulkavalla, Joutsenossa, Ruokolahdella ja ovat keskenään läheisessä kanssakäymisessä. Näin on syntynyt Kaakkois-Suomeen Oton jälkeläistä melkoinen "siirtokunta", joka on sittemmin pitänyt yhteyttä sukunsa alkujuurille.

Viime kesänä saimme Kaakkois-Suomesta kutsun yhteiseen tapaamiseen. Oli määrä viettää yhdessä päivä Saimaalla. Monikymmenpäinen joukko vanhaa ja nuorta nousi sunnuntaiaamuna Imatralla laivaan päämääränä käydä Puumalassa ja illan tullen palata. Nuori polvi toimi niin ruorimiehinä kuin kahvibaarin emäntinäkin.

Saimaan selkiä katsellessa kerroiltiin muistoja ja kokemuksia ja saatiin uusia tuttuja sukulaispiiristä. Aprikoitiin myös niitä monia ponnisteluja ja vaikeuksia, joita vuosisadan vaihteessa omaa elämäänsä rakentavan nuoren miehen osaksi tuli kaukana omaisista ja kotiseudusta.

Lämmin kiitos sukuristeilyn järjestäjille. Tällaiset tapaamiset vaativat aina joidenkin aloitteellisuutta, mutta ovat tärkeitä sukulaisuhteiden lujittamisessa, ja sehän on sukututkimuksen ohella koko sukuseuratyön tavoite. Matkalla on aikaa jutella, olipa kulkuneuvo mikä tahansa.

Tervetuloa Korhoset Konnevedelle

Sukuneuvoston kokouksessa Vesannon Ukko-lassa syyskuussa 1993 päätettiin, että seuraava sukokokous pidetään Konnevedellä heinäkuussa 1995, niin kuin alustavasti jo edellisessä sukokokouksessa Laukaassa ehdotettiin.

Konneveden sukokokousta varten on jo valittu juhlatoimikunta, joka on aloittanut ohjelmalliset valmistelut kuluneen talven aikana. Sukuneuvosto on kutsuttu yhteiseen kokoukseen toukokuulle.

Konnevesi kuului pitkään Rautalammin emäpitäjään. Viimeisenä kuntana Konnevesi erosi emäpitäjästä vuonna 1922, jolloin paikalliset asukkaat päättivät perustaa oman kunnan.

Pitkään jatkui kaikenlainen yhteistoiminta Rautalammin kanssa. Vasta vuonna 1960, kun Keski-Suomen lääni perustettiin ja hallinto siirtyi Jyväskylään, lääninraja tuli väliin ja yhteistoiminta siirtyi Äänekosken alueen kuntiin.

Vanhan Rautalammin Korhosten sukua on asunut Konneveden alueella vuosisatoja. Korhosia on hyvin runsaasti tämänpäivän Konneveden asukkaissa. Oma sukuhaarani on asunut sukututkimuksen mukaan Mäkäranien kylässä jo 1700-luvun alusta alkaen.

Synnyinkotini, Mäkäranien talo, on paikkakunnan vanhin asuttu paikka. Mäkäraniemessä on ollut kestikievari talviajan kulki-

joita varten. Talvitie kulki Konneveden suurien selkien yli Rautalammin Virtalasta Mäkäranien kautta nykyisen Konneveden kirkonkylään Häyrylän taloon ja jatkui siitä Jyväskylän suuntaan.

Mäkäranien tilan omistus tuli oston kautta isälleni Juho Korhoselle 1918 pikkutilana, mitä se on ollut tuhannen hehtaarin tila aikoinaan. Esi-isämme Pekka Tuomaksenpoika Korhonen, s. 1736, on asunut Mäkäranien kylässä. Samoin mainitaan, että Pekka Juhonpoika Korhonen, s. 1798, tuli kotivävyksi Mäkäranien taloon, mistä perhe muutti vuonna 1832 Mäkäranien kylässä olevaan Sänkimäen torppaan.

Tämän Pekka Juhonpojan poika Antti, s. 1820, on meidän täällä asuvien Korhosten sukuhaaran esi-isä. Antin veli Kustaa, s. 1829, on muuttanut täältä avioituaan Eeva Samuelintytär Pakarisen kanssa Vesannolle Hepolaan.

Konneveden kunta on nykyään 3500 asukkaan pirteä pikkukunta suurten vesien Konneveden ja Keiteleen välimaastossa. Rannoilla ja saarissa on runsaasti loma-asutusta, omassa kylässäni Mäkäraniemessäkin noin kuusikymmentä loma-asuntoa. Kesäisin kylän asukasmäärä monikertaistuu, kun lomalaiset saapuvat lomilleen.

Konnevettä ei suotta ole mainostettu vesien

ja metsien pitäjäksi, kun järvien lisäksi meillä on Keski-Suomen parhaat metsämaat. Joskin meillä on myös paljon karjaltaista maataloutta.

Täällä ikäni asuneena, täällä Konneveden kauneutta ihailleena tulee mieleeni laulunsa-

*Kun kerran vain näät Konneveen,
sen seljät, salmet ja rannat,
sekä lahdet ja poukamat Keiteleen
ne jäljen jättävät sydämeen
ja muistoa kaunista kannat.*

Näillä Martti Korpilahden muunnetuilla sanoilla toivotan Teidät kaikki Korhosten suvun jäsenet tervetulleiksi Konnevedelle vuoden päästä kesällä 1995.

Eino Korhonen

Sukukokous Konnevedellä

1. - 2. heinäkuuta 1995

lauantaina rantailta ja tutustumista

sunnuntaina jumalanpalvelus

sukujuhla ja sukkukokous

Varaa jo kalenteriisi!

Ajankohtaista seuratoimintaa

Suvun jäsenistä on koottu kortisto, jossa on nimi ja osoite. Ainaisjäseniä on tällä hetkellä 88. Vuosijäseniä on 218, joista jäsenmaksun suoritti vuonna 1993 vain 89 jäsentä.

Kokemus on osoittanut, että jäsenistön osoiteluettelon pitäminen ajan tasalla on vaikea tehtävä. Niinpä vuosittain sukuneuvoston lähettämistä kirjeistä palautuu noin 10–15 takaisin muuton tai muun syyn takia.

Siksipä toivommekin, että muuttaessasi ilmoitat uuden osoitteesi myös sukuseuralle. Näin menetellen saat suvun seuraavan tiedotteen viivytyksettä. Vihjeeksi: käytä osoitteenmuutosta ilmoittaessa postista saatavaa ME MUUTTAJAT -korttia. Postita muutosilmoitus osoitteella

Vanhan Rautalammin Korhoset ry

Ritva Tikkanen

Asematie 14

71800 Siilinjärvi

Sukuneuvosto toivoo, että myös uusia jäseniä löytyisi suvun toiminnan piiriin. Jäseneksi voi liittyä ilmoittamalla em. osoitteeseen ja tietenkin maksamalla 40 vuosijäsenestä tai 400 mk ainaisjäsenestä. Sukuseuran pankkiyhteys on
POSTIPANKKI, VESANTO, 800019-79321354.

Viime vuoden tiedotteessa julkaisimme luettelon suvun ainaisjäsenistä. Luettelo osoitautui puutteelliseksi monesta syystä. Pahoittelemme sekaannusta. Emme me ketään teistä tahdo hylkiä. Ainakin seuraavat sukulaiset edellisessä numerossa mainittujen lisäksi ovat sukuseuramme ainaisjäseniä:

Helga Airas	Pohja-Lankila
Pirkko Epstein	Helsinki
Eila Karjalainen	Helsinki
Vuokko Kemppinen	Virmutjoki
Onerva Kivikataja	Helsinki
Aila Korhonen	Tiitilänkylä
Aini Korhonen	Lohilahti
Erkki Korhonen	Villähde
Erkki Korhonen	Taimoniemi
Martti Korhonen	Kuopio
Pertti Korhonen	Kuopio
Salme Lehtinen	Helsinki
Seppo Korhonen	Kuusa
Vesa Korhonen	Tervo
Laila Malinen	Tuusula
Liisa Ovaskainen	Talluskylä
Louna Pirilä	Tuusula
Leena Salonen	Istunmäki
Kerttu Sinkkonen	Savonlinna

Kärkkäälän—Konneveden päähaara

Edellisessä Wanhan Tuomaan numerossa esittelin suvustamme tehtyjä selvityksiä ja sukuuetteloita. Tällä kerralla tarkastellaan edelleen yhtä sukuhaaraa. Varhaisimmat polvet esitin seuraavasti:

- I Tuomas Pekanp. Korhonen, n.1530—97
- II Lemetti Tuomaanp., n. 1550—1612
- III Paavo Lemetinp., n. 1580—1639
- IV Olli Paavonp., n. 1600—1676
Perttu Paavonp., n. —1665
Lemetti Paavonp., n. 1610—1709
Mikko Paavonp., n. —1696.

Olli jäi asumaan Pänttärintaipaleen taloa ja poismuuttaneista voidaan katsoa alkaneen omat päähaaransa. Niitä on siten neljä: Kerkonjoensuun päähaara (Olli), Vaajasalmen päähaara (Perttu), Sonkarinsaaren päähaara (Lemetti) ja Kärkkäälän-Konneveden päähaara (Mikko).

Näiden neljän pojan lisäksi Paavolla oli muitakin lapsia. Ollin luona Pänttärintaipaleessa mainitaan Tuomas ja myöhemmin Inkeristä palannut Lauri. Paavo Paavonpoika oli sotilas ja Liisa Paavontytär meni naimisiin Tuomas Ollinpoika Huuskosen kanssa. Näiden lapsia ei ole selvitelty laajemmalti, joten ei ole tiedossa tarvittaisiinko sukuuetteloon enemmänkin kuin edellä mainitut neljä päähaaraa.

Mikon asema sukuselvityksissä ei ole aivan

selkeä. Esimerkiksi Berndtson ja Saloheimo eivät vuonna 1955 laadituissa selvityksissään tunne Paavolla ollenkaan tämännimistä poikaa. Mikon sukulaisuussuhteet olenkin tässä esittänyt Ilkka Korhosen uudemman tutkimuksen mukaisesti. Sen mukaan Mikko Paavonpoika siirtyi noin vuonna 1655 Kärkkäälään. Siellä hänet mainitaan Kärkkäälä 6:n isäntänä. Tällä perusteella katson Mikko Paavonpojasta jatkuvaa sukua voitavan pitää omana päähaaranaan eikä Sonkarinsaaren haaran osana niin kuin edellisellä kerralla esitin.

On ilmeistä, että aikaisemmat tutkijat ovat sekoittaneet toisiinsa kaksi Mikkoa. Toinen on tämä Kärkkäälään muuttanut Mikko Paavonpoika ja toinen on tämän veljen Lemetinpoika, myös nimeltään Mikko. Berndtson sanoo tutkimuksessaan Mikosta (Lemetinpojasta), että hän on "isäntänä Sonkarinsaaren Korholassa 1669—1674. Seuraavien vuosien ajoilta ei ole tietoa hänen asuinpaikastaan, mutta v:sta 1698 tapaamme hänet perheineen nykyisen Tervon Hautalahden kylän Korholassa."

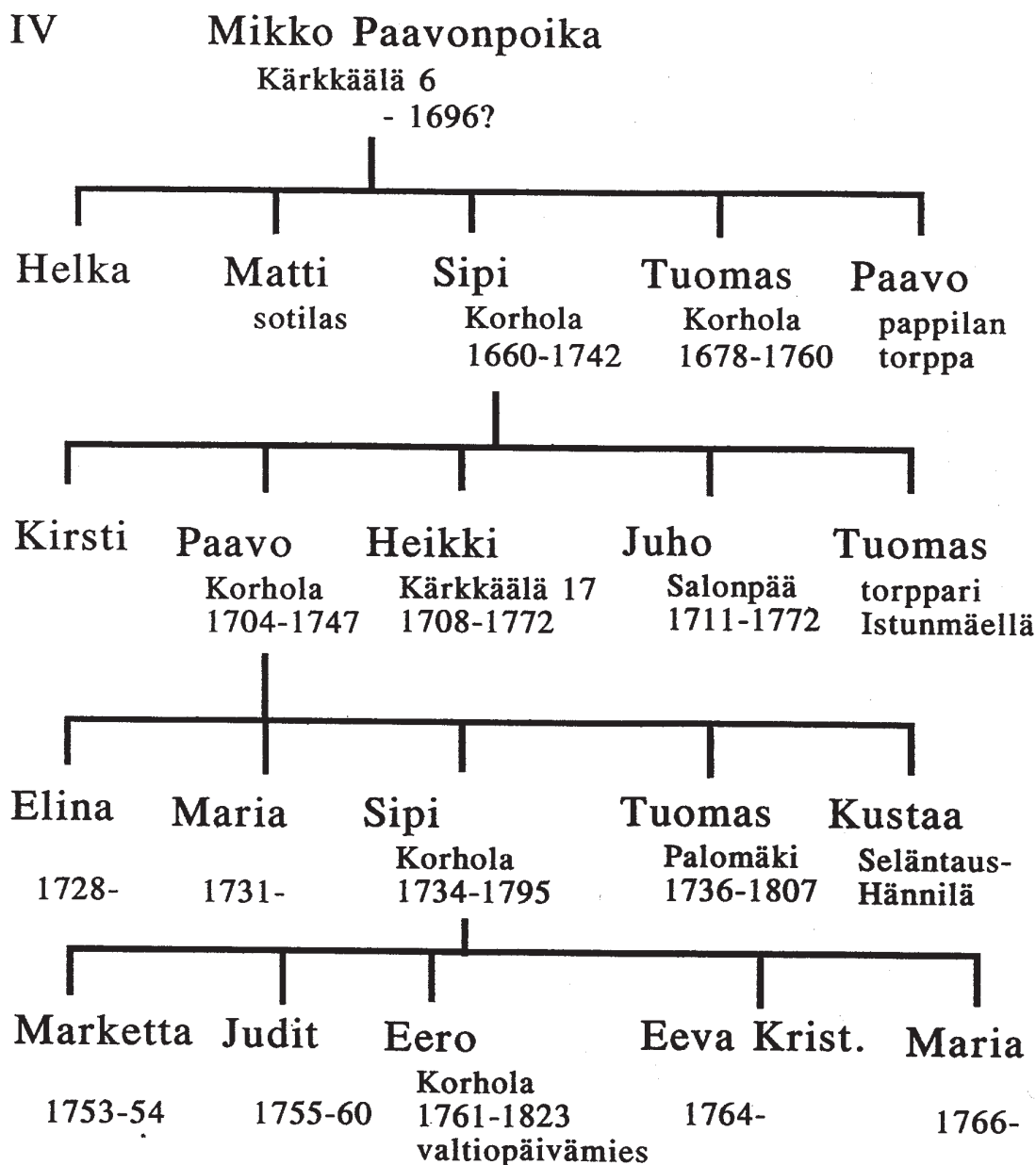
Ilkka Korhosen tulkintaa tukee sekin, että Mikko Paavonpojan vaimo on nimeltään Anna. Mikko Lemetinpojan vaimo taas puolestaan on Maalin (Matleena) Kukkonen. Juhani Korhosen selvityksestä käy ilmi, että kuolleiden kirjassa on vielä Mikko Lemetin-

pojan kuolinmerkintäkin "Hautalahti: gammal Michel Clemensson Korhonen 100 år". Mikko Paavonpojan kuolinvuodeksi ilmoittaa Ilkka Korhonen vuoden 1696.

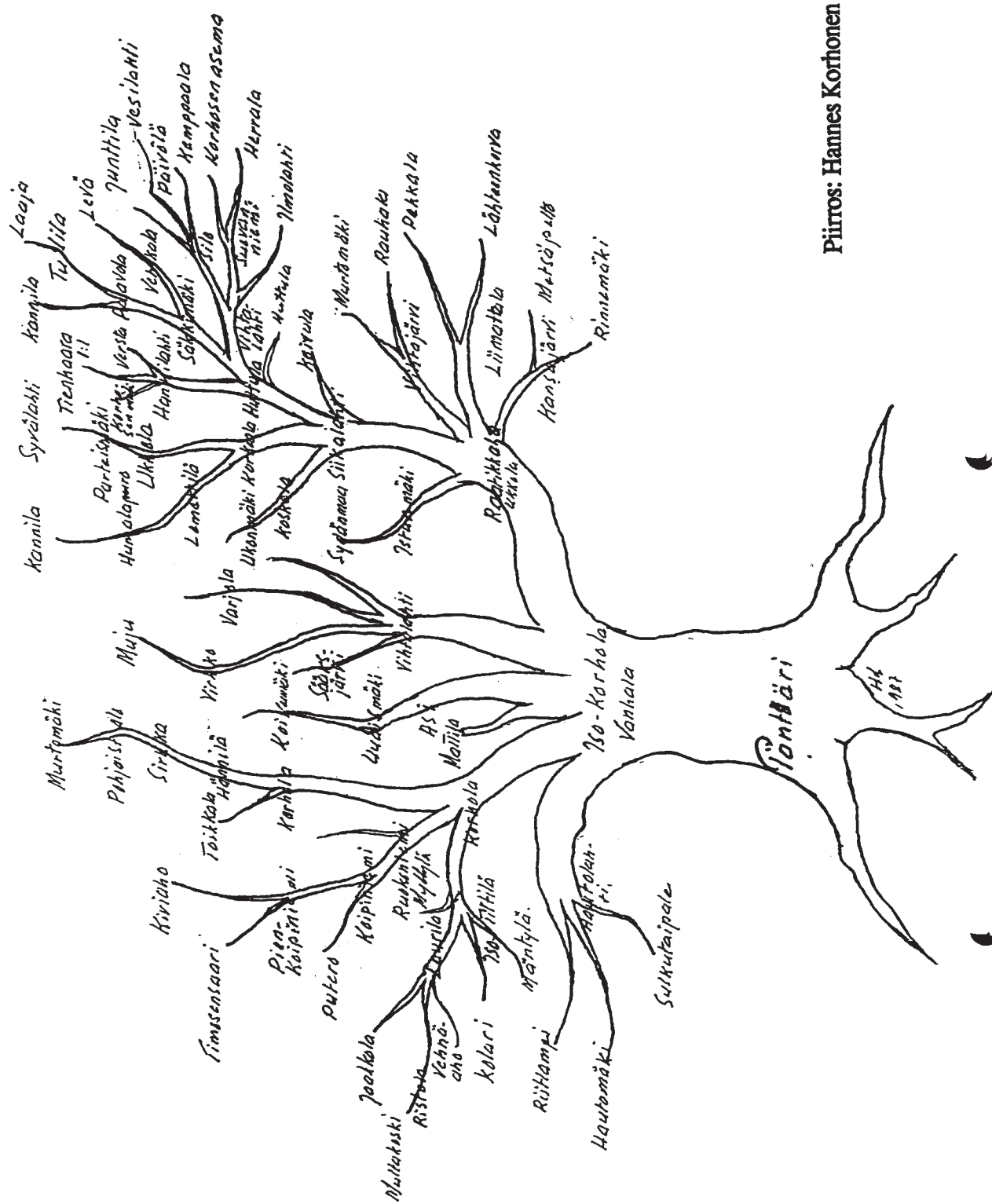
Seuraavien polvien vaiheita on mahdollista seurata sukuuetteloista varsin hyvin. Esitän tässä kaavion Kärkkäälän-Konneveden haaras-
ta. Asuinpaikat on kuitenkin mainittu useim-
miten vain talonnumeroilla. Jatkoselvityksiä
varten olisikin hyvä saada mukaan joku asias-
ta kiinnostunut konnevetinen, jotta talojen

nimet saataisiin mukaan sellaisina kuin niitä
on todellisuudessa käytetty eikä vain asiakirjo-
jen mukaisina. Samalla voitaisiin selvittää
pitemmälle joitakin Kärkkäälän-Konneveden
päähaaran osia. Taulukkoon olen valinnut
valtiopäivämieheen Eero Sipinpoikaan johta-
van haaran.

Hannu Korhonen

VANHAN RAUTALAMMIN KORHOSTEN SONKARIN SUKUHAARAN SUKUPUU

Piirros: Hannes Korhonen 1987.